

[Erling Christensen]

Begrundelse

Alle finder det meget værdifuldt for Danmark, at vor ungdom rejser ud for at få erfaringer, lære sprog og nye kulturer og dermed være med til at fremme dansk eksport.

Ved at møde disse unge i udlandet har jeg oplevet stor usikkerhed med hensyn til, hvilke rettigheder og pligter de har over for deres fædreland.

Gennem besvarelser af skriftlige spørgsmål til indenrigs-, skatte- og sundhedsministrene forstår jeg til fulde, at den usikkerhed består. (Der henvises til spørgsmålene nr. S 84, S 85, S 86, S 148 og S 149).

Eksempelvis:

Hvad er en F 54-erklæring, og udleverer skattevæsenet en sådan til alle unge, der medfører flytning af bopæl til udlandet.

Hvor skal man henvende sig for at få at vide, om man har stemmeret ved ophold i udlandet og til hvilke valg.

Med hvilke lande har Danmark indgået aftale om social sikring m.v. under midlertidigt ophold.

På hvilke områder er studerende ikke omfattet af reglerne.

Det er klart utilfredsstillende, at de berørte unge, uddannelsesinstitutioner og danske virksomheder ikke på betryggende måde er orienteret om regler, vilkår, rettigheder og pligter, der påhviler danskere med midlertidigt ophold i udlandet.

Svar (18/1 90):

Statsministeren (Poul Schlüter):

1. Vejledning til studerende.

Inden for Undervisningsministeriets område er der udarbejdet en håndbog, der omhandler en lang række praktiske spørgsmål i forbindelse med udlandsophold for studerende og forskere. Denne håndbog er netop udkommet.

Hovedformålet med håndbogen er at forsyne uddannelsesinstitutionerne med et værktøj til brug ved vejledning af studerende og forskere, der ønsker at rejse ud. Håndbogen er meget omfattende, men udarbejdet i løbsbladsformat, hvilket gør det nemt at opdatere oplysningerne samt ligeledes gør det muligt at udlevere relevante sider til de studerende og forskere, der måtte have brug for svar på specifikke spørgsmål.

Håndbogen omfatter bl.a. oplysninger om udvekslingsprogrammer, Statens Uddannelsesstøtte og andre støttemuligheder ved studier i udlandet, regler vedrørende indrejse- og opholdstilladelse, bolig, skattespørgsmål, sygesikring m.v. Oplysningerne er konfereret med de relevante myndigheder.

Håndbogen udgives af Rektorkollegiet og Direktoratet for de Videregående Uddannelser og er blevet udarbejdet af informationsmedarbejdere ved bl.a. Københavns Universitet, Århus Universitet, Handelshøjskolen i København og Københavns Teknikum. Den har titlen »Uddannelse over grænser – En håndbog om studieophold, praktikophold, lærermobilitet, samarbejde o.a.«.

I og med at håndbogen er udarbejdet af vejledere ved uddannelsesinstitutionerne, er de oplysninger, der forekommer i den, medtaget under hensyntagen til, hvad man erfaringsmæssigt fra det daglige arbejde i forbindelse med udsendelse af studerende og forskere har skønnet nødvendigt. Da håndbogen imidlertid er lavet i løbsbladsformat, er der levnet mulighed for, at man løbende kan tilføje nye oplysninger, som måtte mangle i den nuværende første udgave.

2. Vejledning til unge, der arbejder eller ønsker at arbejde i udlandet.

Regeringen finder det særdeles vigtigt, at personer, herunder unge, der overvejer at tage arbejde i et andet land, kan få information, vejledning og rådgivning bl.a. om leve- og arbejdsvilkår i det pågældende land. Der foreligger allerede en del materiale, men dette bør udbygges og forbedres.

Det er i øvrigt mit synspunkt, at man – i hvert fald i første omgang – skal koncentrere sig om de lande, i forhold til hvilke der er fri bevægelighed for arbejdskraft og i forbindelse hermed særlige programmer for unge arbejdstagere, dvs. Norden og EF. Udveksling af oplysninger om leve- og arbejdsvilkår mellem de enkelte lande er allerede forudsat i henholdsvis overenskomsten om det fælles nordiske arbejdsmarked (art. 3) og i EF-forordning nr. 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed (art. 14-15). I såvel det nordiske som i EF-samarbejdet har man fra dansk side peget på, at der bør ske en væsentlig forbedring af dette materiale.